



**PHÒNG GIÁO DỤC – ĐÀO TẠO.....**

**TRƯỜNG TIỂU HỌC .....**



## **SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM**

**NÂNG CAO KĨ NĂNG THỰC HÀNH LUYỆN VIẾT BÀI VĂN  
MIÊU TẢ THÔNG QUA TIẾT TRẢ BÀI CHO HỌC SINH LỚP  
6 THEO BỘ SÁCH KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG**



**Lĩnh vực: ...**

**Họ và tên tác giả: ....**

**Đơn vị: ....**

**NĂM HỌC: 202.. – 202..**



## MỤC LỤC

<b>1. MỞ ĐẦU.....</b>	<b>1</b>
<i>1.1. Lý do chọn đề tài.....</i>	<i>1</i>
<i>1.2. Mục đích nghiên cứu.....</i>	<i>2</i>
<i>1.3. Đối tượng nghiên cứu .....</i>	<i>2</i>
<i>1.4. Phương pháp nghiên cứu.....</i>	<i>2</i>
<i>1.5. Những điểm mới của Sáng kiến kinh nghiệm.....</i>	<i>2</i>
<b>2. NỘI DUNG SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM.....</b>	<b>3</b>
<i>2.1. Cơ sở lý luận của Sáng kiến kinh nghiệm.....</i>	<i>3</i>
<i>2.2. Thực trạng của vấn đề trước khi áp dụng Sáng kiến kinh nghiệm .....</i>	<i>4</i>
<i>2.3. Các giải pháp đã sử dụng để giải quyết vấn đề .....</i>	<i>5</i>
2.3.1. Các yêu cầu cần thiết để có tiết trả bài hiệu quả .....	5
2.3.2. Các bước tiến hành của giờ trả bài Tập làm văn 6 .....	9
<i>2.4. Hiệu quả của Sáng kiến kinh nghiệm đối với hoạt động giáo dục, với bản thân, đồng nghiệp và nhà trường .....</i>	<i>17</i>
<b>3. KẾT LUẬN, KIẾN NGHỊ.....</b>	<b>18</b>
<i>3.1. Kết luận.....</i>	<i>18</i>
<i>3.2. Kiến nghị.....</i>	<i>18</i>

## 1. MỞ ĐẦU

### 1.1. Lý do chọn đề tài

Trong chương trình Ngữ Văn THCS tích hợp, phân môn Tập làm văn đóng vai trò quan trọng trong việc cung cấp các tri thức cơ bản về các kiểu văn bản, hình thành cho học sinh các kỹ năng nói (kể chuyện, tóm tắt), hiểu khái quát về văn bản, bố cục chung và nội dung các phần trong bố cục cũng như thực hành viết bài văn. Bản thân hoạt động tập làm văn là một hoạt động tích hợp, tích hợp tri thức Văn học và Tiếng Việt vào việc tạo lập các văn bản mới. Với môn Ngữ Văn, về kiến thức Văn học, không chỉ là tìm hiểu nội dung, ý nghĩa của một tác phẩm hay hiểu, thuộc các khái niệm, làm được bài tập cũng như lấy được các ví dụ về phân môn Tiếng Việt mà ngoài các kỹ năng trên, học sinh còn phải có kỹ năng viết bài văn một cách thành thạo. Mặt khác, Ngữ Văn từ lâu là một bộ môn khoa học xã hội hay song cũng là môn học khiến nhiều học sinh ngại học, ngại viết, nhất là trong các tiết viết bài Tập làm văn.

Và đối với bộ môn Ngữ Văn 6 thì Tập làm văn cũng là một phân môn giữ vị trí quan trọng của môn học. Những bài làm Tập làm văn là kết quả tích hợp của phân môn Tiếng Việt và Văn học. Vì vậy, dạy học Tập làm văn ở trường trung học cơ sở nói chung và ở lớp 6 nói riêng là một quá trình phức tạp bao gồm nhiều hoạt động của giáo viên và học sinh. Quá trình đó nhằm giúp học sinh nắm vững phương pháp, kỹ năng học bộ môn, bồi dưỡng tâm hồn và khả năng cảm thụ văn chương, phát triển năng lực tư duy sáng tạo, trí tưởng tượng của học sinh để đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp giáo dục là nhằm đào tạo nên một thế hệ trẻ năng động và sáng tạo hơn, phù hợp với công cuộc công nghiệp hoá và hiện đại hoá quê hương, đất nước.

Đối với học sinh lớp 6, các em còn rất hồn nhiên, trong sáng, kỹ năng viết bài văn chưa thành thạo nên chất lượng bài viết chưa cao, đặc biệt là văn miêu tả vì sự tư duy, liên tưởng, trí tưởng tượng của các em chưa phong phú, kỹ năng quan sát của các em chưa tốt; chủ yếu là tả thực, thấy gì tả đấy nên nội dung tả chưa đa dạng, kém sinh động... Vì vậy, đối với giáo viên giảng dạy môn Ngữ Văn 6, ngoài việc cung cấp cho các em kiến thức nội dung các bài học theo chuẩn kỹ năng và

theo hướng dẫn của sách giáo khoa thì giáo viên còn phải luyện cho các em phương pháp, kỹ năng viết bài văn nói chung và bài văn miêu tả nói riêng.

Vậy, chúng ta cần phải làm gì để khắc phục thực trạng này ? Đứng trước vướng mắc trên, bản thân tôi là một giáo viên tham gia giảng dạy nhiều năm, lại trực tiếp dạy môn Ngữ Văn 6 nên trong khi giảng dạy, tôi luôn chú ý rèn kỹ năng viết bài văn nói chung và kỹ năng viết bài văn miêu tả nói riêng cho các em. Và bằng sự hiểu biết nhất định của bản thân, tôi xin đưa ra một vài ý kiến của mình **“Nâng cao kỹ năng thực hành luyện viết bài văn miêu tả thông qua tiết trả bài cho học sinh lớp 6 theo bộ sách Kết nối tri thức với cuộc sống”** nhằm hình thành cho học sinh phương pháp, kỹ năng khi viết bài văn miêu tả. Đây cũng chính là lý do khiến tôi chọn vấn đề này làm đề tài nghiên cứu.

## **1.2. Mục đích nghiên cứu**

- Khắc phục khó khăn trong quá trình viết bài văn miêu tả cho học sinh lớp 6.
- Giúp học sinh có được kỹ năng viết văn miêu tả có hiệu quả hơn.
- Định hướng cho giáo viên trong việc chữa lỗi viết bài văn miêu tả cho học sinh để kết quả dạy học đạt kết quả tốt hơn.

## **1.3. Đối tượng nghiên cứu**

- Học sinh lớp 6

## **1.4. Phương pháp nghiên cứu**

- 1.4.1 Nghiên cứu lý thuyết
- 1.4.2. Phương thức quan sát
- 1.4.3. Phương thức đọc, chấm, chữa bài cho học sinh
- 1.4.4. Phương thức thực hành: thông qua trực tiếp giảng dạy phân môn Tập làm văn lớp 6
- 1.4.5. Trao đổi với đồng nghiệp .

## **1.5. Những điểm mới của Sáng kiến kinh nghiệm**

Tìm ra được những điều kiện để tổ chức một tiết trả bài có hiệu quả cao nhất, nhằm phát triển một trong bốn kỹ năng quan trọng mà môn Ngữ Văn hướng tới.

**Ví dụ:** Với một đề bài trong *Bài 5: Những nẻo đường xứ sở - Viết: Viết bài văn tả cảnh sinh hoạt, Ngữ văn 6 tập 1, Bộ sách Kết nối tri thức với cuộc sống.*

5. Bài thơ *Cửu Long Giang* ta có nhiều hình ảnh sinh động, giàu sức gợi. Em thích những hình ảnh nào? Vì sao?

6. Nếu những cảm nhận của em về tình yêu của tác giả đối với dòng Mè Kông, với quê hương đất nước được thể hiện trong bài thơ.

**Viết**

**Viết bài văn tả cảnh sinh hoạt**

Trong hai văn bản *Cổ Tô* và *Hàng Én*, các tác giả đã viết về những trải nghiệm của mình, miêu tả khung cảnh thiên nhiên, cảnh sinh hoạt và những con người họ đã gặp gỡ. Cuộc sống thật là phong phú. Xung quanh ta, biết bao sự việc đang diễn ra trong những khung cảnh khác nhau. Em hãy quan sát và miêu tả một cảnh sinh hoạt mà mình đã chứng kiến hoặc tham gia và chia sẻ với người đọc.

**Yêu cầu đối với bài văn tả cảnh sinh hoạt:**

- Giới thiệu được cảnh sinh hoạt.
- Tả bao quát quang cảnh (không gian, thời gian, hoạt động chính).
- Tả hoạt động cụ thể của con người.
- Sử dụng từ ngữ phù hợp để miêu tả cảnh sinh hoạt một cách rõ nét, sinh động.
- Nếu được cảm nghĩ về cảnh sinh hoạt.

**Phân tích bài viết tham khảo**

**Một buổi chợ phiên vùng cao<sup>(1)</sup>**

Bạn đã đi chợ phiên vùng cao bao giờ chưa? Chúng ta hãy cùng đến một buổi chợ phiên ở Lào Cai nhé. Chợ được họp vào sáng thứ Bảy hàng tuần.

Ngay từ sáng sớm, từng tốp người đi bộ hoặc cưỡi ngựa từ các nẻo đường mòn xuống chợ. Bóng họ còn lẩn trong sương mù.

**Giới thiệu cảnh sinh hoạt.**

<sup>(1)</sup> Vùng cao ở đây là vùng núi cao của miền Bắc Việt Nam.

Đó là những người dân tộc Mông, Dao, Giáy<sup>(1)</sup>,... sống trên những triền núi cao, đến chợ phiên để trao đổi nông sản và giao lưu, gặp gỡ nhau.

Chợ họp trên sườn núi, ven con đường liên huyện đã được trải nhựa. Từ trên cao nhìn xuống, cả khu chợ như miếng thổ cẩm<sup>(2)</sup> sặc sỡ khảm vào tấm áo của rừng núi và mây trời. Vào chợ, bạn sẽ vui như lạc vào một ngày hội. Ai xuống chợ cũng mặc những bộ trang phục riêng của dân tộc mình. Phụ nữ váy áo xúng xính đủ mọi hoa văn, màu sắc, đeo trên cổ, trên tay những chiếc vòng bạc lấp lánh, đội những chiếc khăn xanh đỏ tím vàng. Đàn ông cầm trên tay những chiếc khèn hoặc chiếc chạc<sup>(3)</sup> trâu bò, tùm tùm quanh những hồ rượu, bàn tán xôn xao. Những em bé được mẹ ẵm sau lưng mắt cứ tròn xoe, toét miệng cười, má căng mọng và hồng rục. Tiếng nói cười rộn rã, tiếng sáo, tiếng khèn du dương, tiếng còi xe thỉnh thoảng lại rền lên, tiếng trâu bò ậm ừ...

Chợ chia thành nhiều khu. Người ta mua bán đủ loại mặt hàng, phần nhiều là những sản vật núi rừng: những mớ rau tươi còn ướt sương; những giỏ phong lan rừng mộc mạc, khỏe khoắn; những nhánh cây rừng kháng khuẩn dùng làm thảo dược; những gói mận, đào chín đỏ đầy ắp... Nếu đi qua dãy bán đồ ăn, bạn sẽ không cưỡng nổi ý muốn sà vào một hàng thắng cố<sup>(4)</sup>. Chảo thắng có to như cái thúng, luôn sôi sùng sục, nghi ngút khói, toả mùi thơm rất đặc biệt. Đây đó các cô các bà bán xôi ngũ sắc, mớ chó xôi nóng hổi, lén lút bọc xôi trắng, xôi tím, xôi vàng... vào những mảnh lá non rồi đưa cho khách với nụ cười tươi tắn. Đặc biệt, chợ dành hẳn một khu rất rộng để mua bán gia súc. Bầy trâu hung hăng như muốn giáng mình khỏi sợi dây thừng.

<sup>(1)</sup> Mông, Dao, Giáy: các dân tộc thiểu số cư trú chủ yếu ở vùng núi cao phía Bắc Việt Nam.  
<sup>(2)</sup> Thổ cẩm: loại vải dệt thủ công của một số dân tộc thiểu số miền núi, có nhiều hoa văn sặc sỡ nổi lên bề mặt.  
<sup>(3)</sup> Chạc: dây bện bằng lát tre, lát nứa, nhỏ và ngắn hơn dây thừng, dùng để buộc.  
<sup>(4)</sup> Thắng cố: món ăn của người Mông, thường nấu từ thịt và nội tạng ngựa, đựng trong một cái chảo lớn.

Em Trương Thị Bích Ngọc - Lớp 6D - Trường THCS.....có đoạn viết: "Em rất thương những ngày hè oi bức, mẹ phải ra đồng làm việc vất vả. Trên trán của mẹ lúc nào cũng lấm tấm mồ hôi, đôi bàn tay rám nắng và chai sần, lưng của mẹ dần còng xuống như đang gánh biết bao nhiêu yêu thương mà mẹ đã hi sinh cho mái ấm nhỏ. Tất cả mọi việc trong nhà từ đi chợ, nấu cơm, dọn dẹp, làm đồng, mỗi ngày mẹ em đều làm hết để bố em có thể yên tâm công tác và em có thời gian học hành. Ôi ! Mẹ thật tuyệt vời !". Sau khi đọc cho học sinh nghe đoạn văn trên, giáo viên phải chỉ ra cho học sinh thấy được: để viết hay như bạn đã miêu tả thì người viết không chỉ quan sát mà phải có cả sự cảm nhận bằng tâm hồn. Bạn đã sử dụng phép điệp từ, phương thức tự sự và biểu cảm khi tả những công việc hằng ngày của mẹ với một tình yêu to lớn. Và như vậy tức là giáo viên đã chỉ ra phương pháp viết bài Tập làm văn hay cho các em.

- Giáo viên đề có thể nâng cao kỹ năng viết đúng, viết hay cho học sinh cần đề ra yêu cầu và chấm kiểm tra sau trả bài. Yêu cầu này áp dụng cho những bài kém, sai nhiều lỗi ở tất cả các mặt. Hình thức kiểm tra sau tiết trả bài bắt buộc giáo viên phải dành nhiều thời gian hợp lý để chấm cẩn thận và theo dõi sự tiến

bộ của học sinh so với bài trước. Chính vì vậy, đòi hỏi giáo viên phải nhiệt tình, có trách nhiệm trước học sinh. Bởi vì yêu cầu này không mang tính pháp chế nhưng hiệu quả rèn luyện kỹ năng viết văn cho học sinh lại rất cao, nhất là đối với học sinh yếu kém.

- Giáo viên xây dựng đáp án cụ thể, chi tiết về nội dung cần đạt so với đề bài ra để giúp học sinh nhận ra những khuyết điểm trong bài làm của mình và bổ sung, rút kinh nghiệm để hoàn thiện bài làm sau tiết trả bài.

### **2.3.2. Các bước tiến hành của giờ trả bài Tập làm văn 6**

#### **(Lớp 6D – Trường THCS....)**

Các bước tiến hành của giờ trả bài Tập làm văn bao gồm cả những công việc trên lớp và sự chuẩn bị của cô, trò ở nhà. Cụ thể:

- Sự chuẩn bị cho tiết trả bài: Về phía học sinh, cần yêu cầu các em soạn trước tiết trả bài ở nhà. Chỉ có như vậy, các em mới có tâm thế chủ động và làm việc tích cực trong tiết học. Về phía giáo viên, phải chăm và hoàn thiện mọi yêu cầu để đưa ra nhận xét đúng, hiệu quả nhất trong giờ học. Do vậy, giáo viên phải soạn giáo án trả bài một cách tỉ mỉ, dẫn chứng cụ thể cho từng nhận xét.

- Chép lại đề: Giáo viên yêu cầu học sinh đọc lại đề (theo trí nhớ) và ghi đề bài lên bảng. Yêu cầu này tiến hành thường xuyên, giúp học sinh có ý thức đọc và tìm hiểu kỹ đề bài trước khi viết. Đây là yếu tố vô cùng quan trọng để có được bài viết đúng.

- Phân tích đề (bước này tiến hành khoảng 7 - 10 phút): giáo viên đưa ra hệ thống câu hỏi để học sinh tìm hiểu những yêu cầu của đề bài:

+ Yêu cầu về kiểu văn bản: (Tự sự, miêu tả hay có sự kết hợp hai kiểu này...).

+ Nội dung của bài viết yêu cầu những gì? Kể lại một câu chuyện đã học, một sự việc diễn ra trong tưởng tượng, trong thực tế hay miêu tả cảnh sắc thiên nhiên, miêu tả con người (chân dung hay trong hoạt động)... hoặc có sự kết hợp giữa kể và tả...

+ Giới hạn kiến thức: Miêu tả một hay nhiều cảnh, tả người trong hoạt động hay trong cuộc sống.

# TẢI MẪU LIÊN HỆ



091 552 1220



**CÚ PHÁP: MÃ SKKN cần tải**  
(Khách lưu ý không gửi tên đề tài)



**PHÍ TẢI: 200K/Mã (Bao gồm word + powerpoint)**



**PHÍ RIÊNG WORD: 100K**



*Bạn còn nhiều thắc mắc hoặc muốn tìm kiếm thêm nhiều tài liệu sáng kiến kinh nghiệm mới mẻ khác của Trung tâm [Best4Team](#) Liên hệ dịch vụ [viết thuê sáng kiến kinh nghiệm](#) Hoặc qua SDT Zalo: 091.552.1220 hoặc email: [best4team.com@gmail.com](mailto:best4team.com@gmail.com) để hỗ trợ ngay nhé!*